AANTEEKENINGEN

OMTRENT

DIPLOCAMPTA PARADOXA JAENN.

EN VERWANTE SOORTEN,

DOOR

F. M. VAN DER WULP.

Op de vergadering der Entomologische Vereeniging van 29 Augustus 1874 te Arnhem maakte ik melding van eene bezending Diptera uit de Argentijnsche republiek, die ik aan mijn' geachten vriend, Professor Weyenbergh te Cordova te danken had. De vrees, welke destijds bestond, dat zijne eerste bezending van daar tevens de laatste zou zijn, heeft zich gelukkig niet bewaarheid, want sedert ben ik in het bezit gekomen van eene tweede collectie Argentijnsche Diptera, nog uitgebreider dan de eerste, en ik mag zelfs de hoop voeden, dat de heer Weyenbergh, die het voornemen heeft dit jaar zijne familie en vrienden in het vaderland te bezoeken, bij die gelegenheid zelf nog een en ander zal medebrengen.

Blijkens het verslag van de genoemde vergadering sprak ik toen ond. and. van eene Anthracide, die in een enkel gebrekkig exemplaar voorhanden was, maar niettemin zich liet herkennen als *Anthrax paradoxa* Jaenn. [1]) en die volgens het aderbeloop der vleugels en andere kenmerken m. i.

---

1) F. Jaennicke, Neue exotische Dipteren aus den Museen zu Frankfurt a M. und Darmstadt, p. 31, Taf. 2 fig. 16.

ongetwijfeld in het geslacht *Diplocampta* Schiner [1]) thuis hoort. Bij de tweede bezending van den heer Weyenbergh bevond zich nogmaals een voorwerp van deze soort en wel een dat volkomen gaaf is gebleven. Ik ben daardoor in staat aan de beschrijving van Jaennicke nog het volgende toe te voegen.

Het aangezigt steekt puntig vooruit, zoodat de kop van ter zijde gezien een' driehoek vormt, aan welks punt de zuiger een weinig uitsteekt. Ter wederzijde van den thorax bevindt zich, even achter den dwarsnaad, een vrij lange, naar achteren gerigte, donkere borstel. De pooten zijn eer vuil roodgeel dan wel bruinachtig te noemen; onder aan de achterdijen zijn enkele fijne stijve borsteltjes; aan de achterste scheenen bevinden zich dergelijke borsteltjes in grooter aantal. De kolfjes zijn beenwit. De sterke S-vormige buiging der radiaal-ader is bij het eerst overgezonden exemplaar even hoekig en met kleine ader-rudimenten als door Jaennicke is afgebeeld, maar in het tweede exemplaar is die buiging meer afgerond en ook van de ader-rudimenten op de hoeken is daar niets te zien. Nog moet ik hierbij opmerken, dat bij mijne beide exemplaren het bruine vlekje ontbreekt in 't midden van de eerste achtercel, waarvan Jaennicke spreekt en dat ook in zijne afbeelding te zien is. Het zal wel niemand bevreemden, dat ik ondanks dit geringe verschil toch niet aarzel mijne voorwerpen als Jaennicke's soort te determineren. Ik geef hierbij (Plaat 12, fig. 4) eene afbeelding van den vleugel van mijn eerste exemplaar.

Als ik nu de afbeelding vergelijk, door Schiner (*Novara-Reise*, Taf. II fig. 9) gegeven van *Diplocampta singularis*, dan vind ik ook daar de buigingen der radiaal-ader meer afgerond, doch dan doet zich tevens een belangrijk verschil voor tusschen de beide soorten (*D. singularis* Schin. en *paradoxa* Jaenn.), daarin bestaande, dat bij eerstgenoemde

1) Novara-Reise (Diptera) p. 119.

drie, bij de laatste slechts twee cubitaal-cellen aanwezig zijn; bij *D. singularis* namelijk ontspruit uit de hoekige ombuiging aan het begin van den bovenarm der cubitaal-ader, eene terugloopende dwarsader, die de radiaal-ader volkomen bereikt en de bovenste cubitaal-cel in tweeën deelt. Indien men hier aan dit verschil hetzelfde gewigt moest hechten als bij de geslachten *Anthrax* (in beperkten zin) en *Exoprosopa*, dan zou *A. paradoxa* niet in het genus *Diplocampta* kunnen worden opgenomen. Voor *Anthrax* en *Exoprosopa* laat zich zulk eene generieke verdeeling zeer goed verdedigen, omdat zich onder beiden een groot aantal soorten laten begrijpen; maar voor *Diplocampta* is zulk eene afscheiding geheel onnoodig, omdat het daar slechts een paar soorten geldt en het hoofdkenmerk in den sterk gebogen loop der radiaal-ader ligt. Bovendien schijnt er ook bij *D. paradoxa* met hare twee cubitaal-cellen, eene neiging te bestaan om de derde cubitaal-cel te vormen, hetgeen zoowel bij de vleugelafbeelding van Jaennicke als bij een van mijne beide voorwerpen (zie mijne fig. 4) wordt aangeduid door een klein ader-rudiment aan de buiging van den bovenarm der cubitaal-ader, juist op het punt, waar bij *D. singularis* de aanhechting plaats heeft van de ader, welke de bovenste cubitaal-cel in tweeën deelt.

Even als vroeger, ben ik dan ook van meening dat *Anthrax paradoxa* Jaenn. niet anders dan in het geslacht *Diplocampta* moet worden gerangschikt. Om haar daarin te kunnen opnemen, zouden evenwel de generieke kenmerken, door Schiner aangegeven, eene geringe wijziging moeten ondergaan. Zoo noemt hij b. v. het aangezigt kort, een weinig vooruitstekend: die woorden «een weinig» dienen weg te vallen, omdat bij *D. paradoxa* het aangezigt sterker en puntiger vooruitkomt. Even zoo zou de aanduiding, dat de zuiger niet uitsteekt, moeten vervallen, wijl deze bij de genoemde soort een klein eind uit den mondrand te voorschijn treedt. Eindelijk zou de vermelding van de dwarsader, welke de radiaal-ader met den bovenarm der cubitaal-

ader verbindt, niet als een algemeen kenmerk van het genus kunnen gelden, maar als eene bijzonderheid, welke aan een der beide soorten eigen is en waarvan zich bij de andere naauwelijks eenig spoor vertoont.

Dat beide soorten, bij alle punten van overeenkomst, nogtans, behalve in het getal der cubitaal-cellen, in vele opzigten van elkander afwijken, is uit de beschrijvingen duidelijk te zien. *D. paradoxa* is grooter en door de vaalgele viltige beharing nagenoeg geheel eenkleurig; hare sprieten zijn geelachtig, hoogstens het eindlid donkerder; de pooten zijn geheel vuil roodgeel en de vleugels hebben door den donkeren zoom aan al de dwarsaderen en aan sommige gedeelten der radiaal-ader een vlekkig aanzien. Bij *D. singularis* daarentegen is de kop bruin, het voorste gedeelte van het voorhoofd wit ten gevolge eener digte beharing; de sprieten zijn geheel zwartbruin en de dijen donkerder dan de scheenen en tarsen; aan de vleugels heeft alleen de radiaal-ader, doch deze over hare geheele lengte, eene bruinachtige bezooming, doch overigens vertoonen zij geene vlekkige teekening.

Door den Baron Osten Sacken [1]) wordt onder den naam van *Dipalta serpentina* nog eene Anthracide uit Californie beschreven, die met de beide hierboven vermelde soorten eene naauwe verwantschap moet hebben, daar ook bij haar de cubitaal-ader S-vormig gebogen is. Zij komt met *Diplocampta singularis* Schin. overeen door het bezit van drie volkomen cubitaal-cellen; er is dus eene dwarsader, die de radiaal-ader met den bovenarm der cubitaal-ader verbindt, maar de plaats van aanhechting dezer dwarsader schijnt te verschillen (the crossvein in *Dipalta serpentina* is inserted in the middle of the sinus and not at its base. O. S.)

Nog eene andere soort en wel van Georgie, die door Osten Sacken l. c. ter loops vermeld, doch niet beschreven of genoemd wordt, zou volgens hem mede hier behooren en

1) Western Diptera p. 236 en 237.

in de plaatsing der dwarsader geheel met Jaennicke's figuur overeenkomen. Zeer duidelijk is dit niet, want in de vleugelafbeelding, die Jaennicke van zijne *Anthrax paradoxa* geeft, is in 't geheel geene dwarsader aanwezig; alleen schijnen de kleine adertipjes aan de buigingen aan te duiden, dat bij die soort eene neiging bestaat om eene dwarsader te vormen.

Intusschen, wat hier ook van zij, geloof ik dat men het meest moet blijven hechten aan de sterke buiging der radiaal-ader en volgens dit kenmerk al de bovengenoemde soorten tot een geslacht moet brengen, dat den naam van *Diplocampta* Schin. behoort te dragen en tot dusver alleen in Amerika gevonden is.